IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 2.3.2021
COM(2021) 100 final

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

dwar in-negozjati għall-aċċess tal-impriżi tal-Unjoni għas-swieq ta' pajjiżi terzi fl-oqsma koperti mid-Direttiva 2014/25/UE

RAPPORT TAL-KUMMISSJONI

dwar in-negozjati għall-aċċess tal-impriżi tal-Unjoni għas-swieq ta' pajjiżi terzi fl-oqsma koperti mid-Direttiva 2014/25/UE

WERREJ

1. INTRODUCTION 2
2. PLURILATERAL AND MULTILATERAL NEGOTIATIONS 3
   2.1. WTO AGREEMENT ON GOVERNMENT PROCUREMENT (GPA) 3
      2.1.1. Revised GPA 3
      2.1.2. Overview of current coverage under the revised GPA 3
      2.1.3. Accession of new members 4
   2.2. WTO General Agreement on Trade in Services (GATS) 6
3. EU AGREEMENTS WITH PROCUREMENT CHAPTERS 7
   3.1. European Economic Area (EEA) 7
   3.2. Bilateral agreement with Switzerland 7
   3.3. Procurement chapters in the Stabilisation and Association Agreements within the EU's enlargement policy 8
   3.4. Procurement chapters in agreements within the Neighbourhood policy 8
      3.4.1. Ukraine, Moldova, Georgia 8
      3.4.2. Armenia 9
   3.5. Other EU agreements with government procurement commitments 9
      3.5.1. Andean Community (Colombia, Peru, Ecuador) 9
      3.5.2. Canada 9
      3.5.3. Central America 10
      3.5.4. Iraq 10
      3.5.5. Japan 10
      3.5.6. Kazakhstan 10
      3.5.7. South Korea 11
      3.5.8. Singapore 11
      3.5.9. Vietnam 11
      3.5.10. United Kingdom 11
4. ONGOING BILATERAL NEGOTIATIONS AND AGREEMENTS NOT YET SIGNED 12
5. CONCLUSIONS 12

1. INTRODUZZJONI

Dan ir-rapport huwa ppreżentat lill-Kunsill f'konformità mal-Artikoli 85[1] u 86[2] tad-Direttiva 2014/25/UE (id-"Direttiva dwar l-Utilitajiet") dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali (is-"setturi tal-utilitajiet")[3]. Fl-2009, il-Kummissjoni ħarġet rapport preċedenti[4], abbażi ta' obbligi simili ta' rapportar skont id-Direttiva 2004/17/KE. Ir-rapport attwali jippreżenta l-iżviluppi ewlenin mill-2009 dwar l-aċċess tal-impriżi tal-Unjoni għas-swieq tal-akkwist ta' pajjiżi terzi fl-oqsma koperti mid-Direttiva dwar l-Utilitajiet[5] u dwar il-ftuħ ta' kuntratti ta' servizz f'pajjiżi terzi.

B'mod aktar preċiż, dan ir-rapport iqis il-progress fil-ftuħ tal-aċċess tal-impriżi tal-Unjoni għas-swieq tal-akkwist ta' pajjiżi terzi mill-adeżjoni ta' membri ġodda mal-Ftehim plurilaterali dwar l-Akkwisti Pubbliċi (GPA) tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO)[6]. Barra minn hekk, ir-rapport jipprovdi informazzjoni dwar ir-riżultati tan-negozjati kummerċjali bilaterali jew reġjonali dwar l-aċċess tal-impriżi tal-Unjoni fis-swieq tal-akkwist ta' pajjiżi terzi fis-setturi tal-utilitajiet. Il-Kummissjoni tipprovdi rendikont komprensiv tal-istat tal-implimentazzjoni tal-ftehimiet ta' kummerċ ħieles (FTAs) fir-rapporti ta' implimentazzjoni annwali tagħha[7].

Id-Direttiva dwar l-Utilitajiet tapplika għal tliet kategoriji differenti ta' entitajiet (l-awtoritajiet kontraenti, l-impriżi pubbliċi u l-impriżi privati bi drittijiet speċjali jew esklużivi). Għalhekk, l-impriżi privati bi drittijiet speċjali jew esklużivi huma wkoll soġġetti għad-Direttiva dwar l-Utilitajiet. Madankollu, il-kunċett tal-applikazzjoni tar-regoli dwar l-akkwist għall-kumpaniji privati attivi fis-setturi tal-utilitajiet mhuwiex kondiviż fid-dinja kollha. B'riżultat ta' dan, l-aċċess għax-xiri minn kumpaniji privati attivi fis-setturi tal-utilitajiet mhux dejjem jista' jiġi nnegozjat ma' pajjiżi terzi, u l-Unjoni Ewropea għamlet biss impenji internazzjonali limitati (GPA jew FTAs) f'dan il-qasam.

---

[1] L-Artikolu 85 (5) tad-Direttiva 2014/25/UE jipprevedi dan li ġej: "Sal-31 ta' Diċembru 2015 u kull sena wara dan, il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport annwali lill-Kunsill dwar il-progress li jkun sar f'negozjati multilaterali jew bilaterali fir-rigward tal-aċċess għal impriżi tal-Unjoni fis-swieq ta' pajjiżi terzi fl-oqsma koperti minn din id-Direttiva, dwar kwalunkwe riżultat li dawn in-negozjati setgħu kisbu, u dwar l-implimentazzjoni fil-prattika tal-ftehimiet kollha li jkunu ġew konklużi".

[2] L-Artikolu 86 (2) tad-Direttiva 2014/25/UE jipprevedi dan li ġej: "Il-Kummissjoni għandha tirrapporta lill-Kunsill sat-18 ta' April 2019 u perjodikament wara dan, dwar il-ftuħ ta' kuntratti ta' servizz f'pajjiż terzi u dwar progress f'negozjati ma' dawn il-pajjiżi dwar dan is-suġġett, partikolarment fil-qafas tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO)".

[3] Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE.

[4] COM(2009)592 final: Ir-Rapport mill-Kummissjoni, dwar negozjati li jirrigwardaw l-aċċess tal-impriżi Komunitarji għas-swieq ta' pajjiżi terzi f'oqsma koperti mid-Direttiva 2004/17/KE, COM(2009)592 final tat-28.10.2009. Ir-Rapport tħejja f'konformità mal-Artikoli 58 u 59 tad-Direttiva 2004/17/KE.

[5] Skont l-Artikolu 1 (2) tad-Direttiva 2014/25/UE "Fis-sens ta' din id-Direttiva l-akkwist huwa l-akkwist, permezz ta' kuntratt ta' provvisti, xogħlijiet jew servizzi ta' xogħlijiet, ta' provvisti jew servizzi minn entità kontraenti waħda jew aktar mingħand operaturi ekonomiċi magħżula minn dawk l-entitajiet kontraenti, dejjem jekk ix-xogħlijiet, il-provvisti jew is-servizzi jkunu maħsuba għall-kisba ta' waħda mill-attivitajiet imsemmija fl-Artikoli 8 sa 14".

[6] Għall-kuntrarju tal-ftehimiet kummerċjali multilaterali tad-WTO li huma vinkolanti fuq il-Membri kollha tad-WTO, il-GPA plurilaterali huwa vinkolanti biss fuq dawk il-Membri tad-WTO li aċċettawh. B'riżultat ta' dan, il-GPA ma joħloqx obbligi jew drittijiet għall-Membri tad-WTO li ma aċċettawhx.

[7] Ir-Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni dwar l-Implimentazzjoni ta' Ftehimiet ta' Kummerċ Ħieles mill-1 ta' Jannar 2016 sal-31 ta' Diċembru 2016, COM/2017/0654 final; Ir-Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni dwar l-Implimentazzjoni ta' Ftehimiet ta' Kummerċ Ħieles l-1 ta' Jannar 2017 - il-31 ta' Diċembru 2017, COM/2018/728 final; Ir-Rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni dwar l-Implimentazzjoni tal-Ftehimiet ta' Kummerċ Ħieles 1 ta' Jannar 2018 - 31 ta' Diċembru 2018, COM/2019/455 final; Ir-Rapport mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni dwar l-Implimentazzjoni tal-Ftehimiet ta' Kummerċ tal-UE 1 ta' Jannar 2019 - 31 ta' Diċembru 2019, COM/2020/705 final.

2. NEGOZJATI PLURILATERALI U MULTILATERALI

2.1. FTEHIM TAD-WTO DWAR L-AKKWISTI PUBBLIĊI (GPA)

Sal-lum, il-GPA huwa l-uniku ftehim legalment vinkolanti fid-WTO dwar l-akkwisti pubbliċi. Huwa trattat plurilaterali amministrat minn Kumitat dwar l-Akkwisti Pubbliċi ("il-Kumitat tal-GPA").

Bħalissa, 21 Membru tad-WTO huma Partijiet għall-GPA, inklużi l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha, li jgħoddu bħala Parti waħda. Il-GPA rivedut ġie ffirmat fit-30 ta' Marzu 2012 u daħal fis-seħħ fis-6 ta' April 2014[8]. Il-GPA rivedut jipprevedi aktar ftuħ tas-swieq tal-akkwist pubbliku tal-Partijiet għall-GPA.

2.1.1. GPA rivedut

Il-Partijiet għall-GPA lestew reviżjoni sħiħa kemm tat-test tal-GPA kif ukoll tal-impenji dwar l-aċċess għas-suq skont dan. Il-GPA rivedut jipprovdi livell ogħla ta' ċarezza u trasparenza u jiggarantixxi l-istess livell fil-proċeduri ta' akkwist lill-forniturі, lill-provvisti u lis-servizzi li joriġinaw fil-Partijiet tal-GPA.

Il-GPA rivedut jikkonsisti f'żewġ partijiet: a) test legali b'regoli dwar il-prinċipji u l-proċeduri, li l-entitajiet akkwirenti tal-Partijiet tal-GPA jeħtieġu japplikaw u b) l-iskedi ta' kopertura ta' kull Parti ("l-Annessi tal-Appendiċi I"). L-iskedi ta' kopertura tal-Partijiet tal-GPA huma maqsumin f'seba' annessi li jkopru entitajiet tal-gvern ċentrali, entitajiet tal-gvern subċentrali, entitajiet oħra[9], prodotti, servizzi, servizzi ta' kostruzzjoni u noti ġenerali. Dawn l-annessi jiddeterminaw sa liema punt l-akkwist ta' prodotti u servizzi (inklużi s-servizzi ta' kostruzzjoni) mid-diversi entitajiet akkwirenti ta' Parti tal-GPA partikolari huwa miftuħ għall-parteċipazzjoni ta' operaturi ekonomiċi li joriġinaw mill-Partijiet l-oħra tal-GPA. Meta dawn l-entitajiet akkwirenti jkunu koperti fl-anness tal-Parti tal-GPA, jeħtieġ li japplikaw ir-regoli stipulati fil-GPA rivedut għall-akkwist ta' prodotti u servizzi.

L-impenn għal aktar negozjati huwa stabbilit fil-GPA rivedut. Kif stipulat fl-Artikolu XXII:7 tal-GPA rivedut, il-Partijiet tal-GPA għandhom iwettqu aktar negozjati biex itejbu l-GPA sabiex il-miżuri diskriminatorji jitnaqqsu u jiġu eliminati b'mod progressiv u biex tinkiseb l-akbar estensjoni possibbli tal-kopertura tiegħu fost il-Partijiet kollha abbażi tar-reċiproċità reċiproka.

Il-kopertura mhijiex uniformi, il-livell sa fejn l-akkwist tal-utilitajiet huwa miftuħ għall-kompetizzjoni mill-operaturi ekonomiċi tal-Partijiet tal-GPA jvarja minn pajjiż għall-ieħor, u l-kopertura hija soġġetta għal esklużjonijiet u għal restrizzjonijiet ibbażati fuq ir-reċiproċità.

2.1.2. Ħarsa ġenerali lejn il-kopertura attwali skont il-GPA rivedut

In-negozjar mill-ġdid tal-GPA wassal għal espansjoni b'suċċess u flessibbli tal-impenji tal-Partijiet dwar l-aċċess għas-suq, ibbażata fuq il-prinċipju tar-reċiproċità. Skont is-Segretarjat tad-WTO, iż-

[8] L-Artikolu XXIV:9 tal-verżjoni preċedenti tal-GPA (il-GPA tal-1994, iffirmat fil-15 ta' April 1994 u li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 1996), ippermetta lill-Partijiet jemendaw il-Ftehim wara li kkunsidraw, fost oħrajn, l-esperjenza miksuba mill-implimentazzjoni tiegħu. Fil-15 ta' Diċembru 2011, il-Partijiet għall-GPA 1994 laħqu ftehim politiku fil-livell ministerjali dwar l-eżiti tan-negozjati rispettivi. Dak il-ftehim politiku ġie kkonfermat bl-adozzjoni mill-Kumitat tal-GPA fit-30 ta' Marzu 2012 ta' Deċiżjoni dwar l-eżiti tan-negozjati. Permezz ta' dik id-Deċiżjoni, li tinkludi Protokoll li Jemenda l-Ftehim dwar l-Akkwisti Pubbliċi (il-"Protokoll"), il-Partijiet għall-GPA 1994 awtentikaw it-test tal-Protokoll u feħuh għall-aċċettazzjoni tagħhom. Il-Protokoll li jemenda l-Ftehim dwar l-Akkwisti Pubbliċi ġie approvat mill-Kunsill, f'isem l-Unjoni Ewropea. (2014/115/UE: Id-Deċiżjoni tal-Kunsill tat-2 ta' Diċembru 2013 dwar il-konklużjoni tal-Protokoll li Jemenda l-Ftehim dwar l-Akkwist Pubbliku mill-Gvern).

[9] Entitajiet li joperaw fis-setturi tal-utilitajiet.

żidiet għall-aċċess għas-suq jirriżultaw fi gwadann annwali ta' bejn USD 80 u USD 100 biljun f'opportunitajiet ta' aċċess għas-suq għall-kumpaniji tal-Partijiet[10].

Iż-żidiet mal-kopertura tas-suq ta' entitajiet u ta' prodotti, servizzi u servizzi ta' kostruzzjoni, li huma inkorporati fl-iskedi ta' kopertura tal-Partijiet għall-GPA rivedut, jirrappreżentaw, b'mod ġenerali, opportunitajiet ġodda ta' aċċess għas-suq għall-operaturi ekonomiċi tal-UE.

Il-ftuħ tas-suq tal-UE skont il-GPA huwa l-aktar wieħed komprensiv. F'każijiet fejn il-Partijiet tal-GPA jipprevedu aċċess limitat għas-suq, l-Unjoni Ewropea tfittex li tiżgura r-reċiproċità billi tintroduċi riżervi mill-kopertura tas-suq tagħha sabiex tirreċiproka l-limitazzjonijiet fil-koperturi tas-suq ta' Partijiet oħra. Pereżempju, riżervi bħal dawn huma applikati għall-Istati Uniti, għall-Kanada, għall-Ġappun, għall-Korea, għall-Awstralja u għal New Zealand. Il-maġġoranza tar-riżervi jikkonċernaw is-setturi tal-utilitajiet (jiġifieri l-elettriku, l-ilma għax-xorb, il-portijiet u l-ferroviji) fejn il-kopertura ta' Partijiet oħra hija aktar modesta mill-kopertura tal-UE.

2.1.3. L-adeżjoni ta' membri ġodda

L-Unjoni Ewropea kienet qed tappoġġa l-adeżjoni ta' membri ġodda mal-GPA u se tkompli tagħmel dan sabiex tiftaħ aktar is-swieq tal-akkwist f'pajjiżi terzi. Il-parteċipazzjoni fil-GPA kibret kontinwament matul l-aħħar snin. Dan wassal għal aktar espansjoni tal-kopertura tas-suq, anke għall-akkwist tal-utilitajiet.

Mir-rapport preċedenti, l-Unjoni Ewropea kibret aktar, u dan żied il-livell ta' kopertura tal-UE pprovdut skont il-GPA. Fl-1 ta' Lulju 2013, il-Kroazja ssieħbet fl-Unjoni Ewropea. B'konsegwenza ta' dan, l-offerta tal-GPA għall-Unjoni Ewropea ġiet estiża biex tinkludi lill-Kroazja mill-1 ta' Lulju 2013. Il-modifiki proposti tal-UE għall-appendiċi tal-UE ġew adottati mill-Kumitat dwar l-Akkwisti Pubbliċi fil-laqgħa formali tiegħu tas-27 ta' Ġunju 2013[11].

2.1.3.1. L-Armenja

L-Armenja applikat għall-adeżjoni mal-GPA f'Settembru 2009. Sussegwentement, l-Armenja ppreżentat offerta riveduta f'April 2010 u offerta finali f'Settembru 2010. F'Awwissu 2011, l-Armenja ddepożitat l-istrument ta' adeżjoni tagħha, wara deċiżjoni tal-Kumitat tal-GPA. Il-GPA 1994 daħal fis-seħħ għall-Armenja fil-15 ta' Settembru 2011. L-Armenja rratifikat ukoll il-GPA rivedut, li daħal fis-seħħ għall-Armenja fis-6 ta' Ġunju 2015.

L-impenji tal-Armenja skont il-GPA rivedut jinkludu l-akkwist tal-utilitajiet. Il-limiti ġew stabbiliti għal SDR[12] 400 000 għall-prodotti, SDR 400 000 għas-servizzi u SDR 5 000 000 għas-servizzi ta' kostruzzjoni.

2.1.3.2. Il-Montenegro

Il-Montenegro applika għall-adeżjoni mal-GPA f'Ottubru 2013 u ppreżenta l-offerta inizjali tiegħu f'Novembru 2013. Il-Montenegro ċċirkola t-tieni offerta riveduta tiegħu f'Ġunju 2014 u, sussegwentement, l-offerta finali tiegħu f'Lulju 2014. F'Ottubru 2014, il-Kumitat tal-GPA adotta

[10] Ir-Rapport mid-Direttur Ġenerali għat-Tmien Konferenza Ministerjali tad-WTO, WT/MIN(11)/5, it-18 ta' Novembru 2011.
[11] GPA/118, datat is-27 ta' Ġunju 2013.
[12] Drittijiet Speċjali Ta' Prelevament

deċiżjoni li tistieden lill-Montenegro biex jaderixxi mal-GPA. Wara d-depożitu tal-istrument ta' adeżjoni tiegħu, il-GPA rivedut daħal fis-seħħ għall-Montenegro fil-15 ta' Lulju 2015.

Il-Montenegro jagħti aċċess lill-Partijiet tal-GPA għall-akkwisti tal-utilitajiet kollha li joperaw fl-istess setturi (jiġifieri s-setturi tal-ilma għax-xorb, l-elettriku, l-ajruport, il-port, it-trasport urban u s-setturi tal-ferroviji) kif previst mill-Unjoni Ewropea, u japplika l-istess restrizzjonijiet ibbażati fuq ir-reċiproċità kif applikati mill-Unjoni Ewropea *vis-à-vis* il-Partijiet l-oħra tal-GPA. Il-limiti ġew stabbiliti għal SDR 400 000 għall-prodotti, SDR 400 000 għas-servizzi u SDR 5 000 000 għas-servizzi ta' kostruzzjoni.

2.1.3.3. New Zealand

New Zealand applika għall-adeżjoni mal-GPA f'Settembru 2012. New Zealand ippreżenta l-offerta finali tiegħu f'Lulju 2014. F'Ottubru 2014, il-Kumitat tal-GPA adotta deċiżjoni dwar l-adeżjoni ta' New Zealand mal-GPA rivedut. Wara d-depożitu ta' strument ta' adeżjoni, il-GPA rivedut daħal fis-seħħ għal New Zealand f'Awwissu 2015.

L-impenji ta' New Zealand skont il-GPA rivedut jinkludu, fl-Anness tiegħu dwar "entitajiet oħra", erba' intrapriżi tal-istat li joperaw fis-setturi tal-utilitajiet tal-passaġġi bl-ajru, is-servizzi meteoroloġiċi, il-ferroviji, u l-elettriku (Airways Corporation of New Zealand Limited, Meteorological Service of New Zealand Limited, KiwiRail Holdings Limited u Transpower New Zealand Limited). Il-limiti ġew stabbiliti għal SDR 400 000 għall-prodotti, SDR 400 000 għas-servizzi u SDR 5 000 000 għas-servizzi ta' kostruzzjoni.

2.1.3.4. L-Ukrajna

L-Ukrajna applikat għall-adeżjoni mal-GPA f'Diċembru 2012. Ippreżentat l-offerta finali tagħha f'Ġunju 2015. F'Novembru 2015, il-Kumitat tal-GPA adotta deċiżjoni dwar l-adeżjoni tal-Ukrajna mal-GPA rivedut. Wara d-depożitu ta' strument ta' adeżjoni, il-GPA rivedut daħal fis-seħħ għall-Ukrajna fit-18 ta' Mejju 2016.

L-Ukrajna tipprovdi kopertura fir-rigward ta' għadd estensiv ta' setturi tal-utilitajiet, u tipprevedi lista indikattiva ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tal-utilitajiet, wara approċċ ibbażat fuq id-definizzjoni. L-Ukrajna teskludi l-akkwist minn impriżi assoċjati jew minn impriżi konġunti. Il-limiti ġew stabbiliti għal SDR 400 000 għall-prodotti, SDR 400 000 għas-servizzi u SDR 5 000 000 għas-servizzi ta' kostruzzjoni.

2.1.3.5. Ir-Repubblika tal-Moldova

F'Jannar 2002, ir-Repubblika tal-Moldova applikat għall-adeżjoni mal-GPA. Ir-Repubblika tal-Moldova ppreżentat l-offerta finali tagħha f'Mejju 2015. F'Settembru 2015, il-Kumitat tal-GPA adotta deċiżjoni dwar l-adeżjoni tal-Moldova. Wara d-depożitu tal-istrument ta' adeżjoni tagħha, il-GPA rivedut daħal fis-seħħ għar-Repubblika tal-Moldova fl-14 ta' Lulju 2016.

Ir-Repubblika tal-Moldova toffri aċċess għall-akkwisti mill-entitajiet kollha kkwalifikati bħala awtoritajiet kontraenti skont il-liġi nazzjonali, li joperaw f'setturi tal-utilitajiet bħall-ilma għax-xorb, l-elettriku u/jew l-enerġija termali (produzzjoni, trasport jew distribuzzjoni), il-faċilitajiet portwarji jew faċilitajiet ta' terminals oħrajn, il-faċilitajiet tal-ajruport, it-trasport urban u t-trasport bil-ferrovija. Lista indikattiva ta' entitajiet hija inkluża. L-ebda riżerva ma hija speċifikata. Il-limiti ġew stabbiliti għal SDR 400 000 għall-prodotti, SDR 400 000 għas-servizzi u SDR 5 000 000 għas-servizzi ta'

kostruzzjoni. Madankollu, il-limiti għall-prodotti u s-servizzi kienu soġġetti għal perjodu ta' tranżizzjoni ta' sentejn[13].

2.1.3.6. L-Awstralja

F'Ġunju 2015, l-Awstralja applikat għall-adeżjoni mal-GPA. Ippreżentat offerti riveduti f'Settembru 2016 u Ġunju 2017, u l-offerta finali tagħha f'Marzu 2018. In-negozjati dwar l-adeżjoni tal-Awstralja mal-GPA rivedut ġew konklużi, u l-Kumitat tal-GPA adotta deċiżjoni dwar l-adeżjoni tal-Awstralja mal-GPA rivedut f'Ottubru 2018. Wara d-depożitu ta' strument ta' adeżjoni, il-GPA rivedut daħal fis-seħħ għall-Awstralja fil-5 ta' Mejju 2019.

Utilitajiet, ferroviji u oqsma oħrajn relatati mat-trasport (bħall-kostruzzjoni tat-toroq u l-portijiet) jaqgħu taħt ir-responsabbiltajiet tal-Istati u t-Territorji tal-Awstralja. Għall-entitajiet elenkati għat-Territorju Kapitali Awstraljan, il-GPA rivedut ma jkoprix l-akkwist ta' servizzi ta' utilità. Il-limiti ġew stabbiliti għal SDR 355 000 għall-prodotti, SDR 355 000 għas-servizzi u SDR 5 000 000 għas-servizzi ta' kostruzzjoni. L-intrapriżi kummerċjali tal-gvern fl-Awstralja li jidhru li huma komparabbli mal-impriżi pubbliċi tal-UE li l-Unjoni Ewropea toffri għall-akkwist jekk joperaw fis-setturi tal-utilitajiet tal-ilma, l-elettriku, il-portijiet u l-ajruporti, it-trasport urban u l-ferroviji (approċċ ta' definizzjoni) mhumiex koperti għas-setturi tal-utilitajiet.

2.1.3.7. Ir-Renju Unit

Matul il-perjodu ta' tranżizzjoni previst fil-Ftehim dwar il-Ħruġ bejn l-Unjoni Ewropea u r-Renju Unit[14] (l-1 ta' Frar 2020 – il-31 ta' Diċembru 2020), ir-Renju Unit kompla jkun kopert mill-GPA rivedut bħala Stat Membru tal-UE. Wara l-iskadenza ta' dak il-perjodu ta' tranżizzjoni, ir-Renju Unit issieħeb mal-GPA rivedut bħala Parti fiha nnifisha fl-1 ta' Jannar 2021. L-offerta finali tar-Renju Unit skont il-GPA tirreplika t-termini tal-iskeda attwali tal-UE ta' impenji skont il-GPA rivedut sa fejn dan ikun applikabbli għar-Renju Unit, inkluż għas-setturi tal-utilitajiet.[15]

2.1.3.8. Adeżjonijiet pendenti

Fil-preżent, 11-il membru tad-WTO huma formalment fil-proċess ta' adeżjoni (ir-Repubblika tal-Albanija; Ir-Repubblika Federattiva tal-Brażil; Ir-Repubblika tal-Poplu taċ-Ċina; Il-Georgia; Ir-Renju Ħaxemita tal-Ġordan; Ir-Repubblika tal-Każakistan; Ir-Repubblika Kirgiża; Ir-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq; Is-Saltna tal-Oman; Il-Federazzjoni Russa; Ir-Repubblika tat-Taġikistan). Madankollu, bħalissa ma hemm l-ebda attività relatata mal-proċess ta' adeżjoni tal-Albanija, tal-Georgia, tal-Ġordan jew tal-Oman. Erba' membri oħra tad-WTO ħadu impenji fil-protokolli ta' adeżjoni tagħhom mad-WTO biex jibdew l-adeżjoni mal-GPA rivedut. Dawn huma r-Repubblika Iżlamika tal-Afganistan, il-Mongolja, ir-Renju tal-Arabja Sawdija u r-Repubblika tas-Seychelles.

2.2. Ftehim Ġenerali tad-WTO dwar il-Kummerċ fis-Servizzi (GATS)

[13] Fl-ewwel sena wara l-adeżjoni, il-limiti kemm għall-prodotti kif ukoll għas-servizzi ġew stabbiliti għal SDR 600 000, u fit-tieni sena wara l-adeżjoni, dawn ġew stabbiliti għal SDR 500 000. Mill-bidu tat-tielet sena wara l-adeżjoni, il-limiti ġew stabbiliti għal SDR 400 000.

[14] Il-Ftehim dwar il-ħruġ tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u tal-Irlanda ta' Fuq mill-Unjoni Ewropea u mill-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, ĠU L 29, 31.1.2020, p. 7 ("Ftehim dwar il-Ħruġ").

[15] Fl-Anness 3 ("Entitajiet oħra"), l-offerta finali tar-Renju Unit tipprovdi kopertura għall-entitajiet akkwirenti li joperaw fis-setturi tal-utilitajiet, li jirreplikaw l-iskeda tal-Unjoni. Il-listi indikattivi ta' entitajiet skont l-offerta finali tar-Renju Unit fi ħdan il-GPA jibqgħu identiċi għal-listi għar-Renju Unit skont l-iskeda tal-Unjoni.

L-Artikolu XIII (2) tal-GATS jipprevedi klawżola rendez-vous li tagħti l-mandat li "għandu jkun hemm negozjati multilaterali dwar l-akkwist mill-gvern ta' servizzi taħt dan il-Ftehim sa sentejn mid-data tad-dħul fis-seħħ tal-Ftehim tad-WTO."

Fuq il-bażi ta' dan il-mandat, li jirreferi b'mod ġeneriku għall-akkwist ta' servizzi minn kwalunkwe entità kontraenti (u għalhekk mhuwiex limitat għall-forniturі tal-utilitajiet), l-Unjoni Ewropea għamlet proposti konkreti biex tinkludi anness dwar l-akkwist pubbliku ta' servizzi fil-Ftehim plurilaterali dwar il-Kummerċ fis-Servizzi (TiSA) li qed jiġi nnegozjat. Madankollu, in-negozjati tat-TiSA, li dwarhom il-Kunsill u l-Parlament ġew infurmati kif xieraq, s'issa għadhom ma ġewx konklużi u bħalissa huma sospiżi.

3. FTEHIMIET TAL-UE MAL-KAPITOLI DWAR L-AKKWISTI

3.1. Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE)

L-Artikolu 65 u l-Anness XVI tal-Ftehim ŻEE jiddikjaraw li d-dispożizzjonijiet tad-Direttiva dwar l-Utilitajiet japplikaw fil-pajjiżi tal-EFTA. In-Norveġja, il-Liechtenstein u l-Iżlanda jkomplu jipprovdu lill-impriżi tal-Unjoni aċċess għall-akkwist tal-utilitajiet tagħhom, filwaqt li joffru kopertura li taqbel mal-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva dwar l-Utilitajiet.

L-aħħar tkabbir tal-UE seħħ fl-1 ta' Lulju 2013 meta l-Kroazja ssieħbet fl-Unjoni Ewropea. Pajjiż li jsir membru tal-Unjoni Ewropea għandu japplika wkoll biex isir parti mill-Ftehim ŻEE[16]. Il-Ftehim dwar il-parteċipazzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja fiż-Żona Ekonomika Ewropea ("Ftehim tat-Tkabbir taż-ŻEE") u tliet ftehimiet relatati[17] ġew iffirmati fil-11 ta' April 2014. Il-Ftehim tat-Tkabbir taż-ŻEE ilu jiġi applikat b'mod provviżorju mit-12 ta' April 2014.

3.2. Ftehim bilaterali mal-Iżvizzera

L-UE u l-Iżvizzera għandhom relazzjoni fit-tul fil-qasam tal-akkwist pubbliku bħala Partijiet għall-GPA u għal ftehim bilaterali dwar ċerti aspetti tal-akkwist pubbliku konklużż fl-1999. Fil-qafas tal-GPA, ir-relazzjoni bejn l-UE u l-Iżvizzera kienet regolata mill-GPA 1994 sal-31 ta' Diċembru 2020. F'termini ta' utilitajiet, l-impenji Żvizzeri tal-GPA tal-1994 kienu jkopru biss l-awtoritajiet pubbliċi u l-impriżi pubbliċi fis-setturi li ġejjin: is-sistemi tal-ilma, tal-elettriku, tat-trasport pubbliku (iċ-ċentru tal-belt), tal-ajruporti u tal-portijiet domestiċi. Fl-1 ta' Jannar 2021, l-Iżvizzera ssieħbet fil-GPA rivedut[18], li taħtu se tinkludi l-kopertura tas-servizzi tal-posta fl-Anness 3.

Il-ftehim bilaterali dwar l-akkwist[19] jikkumplimenta l-impenji tal-Iżvizzera u l-UE skont il-GPA. Dan imur lil hinn mill-GPA fis-sens li l-UE u l-Iżvizzera jagħtu aċċess reċiproku lill-akkwist ogħla mil-limitu ta' prodotti, xogħlijiet u servizzi kemm minn entitajiet pubbliċi (awtoritajiet pubbliċi u impriżi pubbliċi) kif ukoll minn utilitajiet privati li joperaw abbażi ta' drittijiet speċjali jew esklużivi fl-oqsma tat-telekomunikazzjoni, il-ferrovija, il-gass, is-sħana, iż-żejt, il-faħam u fjuwils solidi oħra u utilitajiet privati li joperaw abbażi ta' drittijiet speċjali jew esklużivi fl-oqsma tal-elettriku, l-ilma għax-xorb, il-portijiet marittimi jew interni, l-ajruporti u t-trasport urban.

[16] L-Artikolu 128 tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea.
[17] Il-Ftehim dwar il-parteċipazzjoni tar-Repubblika tal-Kroazja fiż-Żona Ekonomika Ewropea u tliet ftehimiet relatati, ĠU L 170, 11.6.2014, p. 5-48.
[18] Il-GPA 2012 daħal fis-seħħ għall-Iżvizzera fl-1 ta' Jannar 2021. Fl-istess data, il-GPA 2012 issostitwixxa l-GPA tal-1994.
[19] Il-Ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera dwar ċerti aspetti tal-akkwisti tal-gvern, ĠU L 114, 30.4.2002, p. 430-467

3.3. Il-kapitoli dwar l-akkwisti fil-Ftehimiet ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni fi ħdan il-politika tat-tkabbir tal-UE

Il-Ftehimiet ta' Stabbilizzazzjoni u Assoċjazzjoni ("FSA") huma parti mill-proċess ta' stabbilizzazzjoni u assoċjazzjoni tal-UE. Mit-tnedija ta' dan il-proċess, l-Unjoni Ewropea kkonkludiet b'mod progressiv FSAs bilaterali inklużi impenji kummerċjali ma' kull wieħed mis-sħab tal-Balkani tal-Punent:

- l-Albanija (daħlu fis-seħħ fl-2009),
- il-Maċedonja ta' Fuq (daħlu fis-seħħ fl-2004),
- il-Montenegro (daħlu fis-seħħ fl-2010),
- is-Serbja (daħlu fis-seħħ fl-2013),
- il-Bożnija-Ħerzegovina (daħlu fis-seħħ fl-2015), u
- il-Kosovo* (daħlu fis-seħħ fl-2016)[20].

Peress li l-għan tal-FSAs huwa li jgħinu lis-sħab tal-Balkani tal-Punent ikkonċernati jibnu l-kapaċità tagħhom biex jadottaw u jimplimentaw il-liġi tal-UE, l-impenji reċiproċi normalment jiġu interpretati fuq bażi asimetrika.

Dan huwa wkoll il-każ għad-dispożizzjonijiet tal-akkwisti rilevanti. Meta l-FSA jidħol fis-seħħ, l-operaturi ekonomiċi tal-pajjiż firmatarju, kemm jekk stabbiliti fl-Unjoni Ewropea kif ukoll jekk mhumiex, għandhom jingħataw aċċess għal proċeduri għall-għoti ta' kuntratti fl-Unjoni Ewropea skont ir-regoli tal-UE dwar l-akkwist pubbliku. Dan japplika wkoll għal kuntratti fis-setturi tal-utilitajiet ladarba l-pajjiż firmatarju jkun adotta l-leġiżlazzjoni li tintroduċi r-regoli tal-UE f'dan il-qasam.

L-operaturi ekonomiċi tal-UE stabbiliti fil-pajjiż firmatarju għandhom jingħataw aċċess għall-proċeduri għall-għoti ta' kuntratti fil-pajjiż imsemmi bi trattament mhux inqas favorevoli mit-trattament mogħti lill-kumpaniji nazzjonali meta l-Ftehim jidħol fis-seħħ.

L-operaturi ekonomiċi tal-UE li mhumiex stabbiliti fil-pajjiż firmatarju għandhom jingħataw aċċess għall-proċeduri għall-għoti ta' kuntratti fil-pajjiż imsemmi bi trattament mhux inqas favorevoli mit-trattament mogħti lill-kumpaniji nazzjonali tal-pajjiż imsemmi, fi żmien partikolari ta' snin wara d-dħul fis-seħħ ta' kull Ftehim.

3.4. Il-kapitoli dwar l-akkwist fi ftehimiet fi ħdan il-Politika tal-viċinat

3.4.1. L-Ukrajna, il-Moldova, il-Georgia

Bħala parti mill-ftehimiet ta' assoċjazzjoni usa', l-Ukrajna, il-Moldova u l-Georgia ffirmaw ftehimiet mal-UE biex jistabbilixxu Żona ta' Kummerċ Ħieles Approfondita u Komprensiva.

[20] L-Albanija, ir-Repubblika tal-Maċedonja ta' Fuq, il-Montenegro u s-Serbja huma pajjiżi kandidati għas-sħubija fl-UE. Il-Bożnija-Ħerzegovina u l-Kosovo* huma kandidati potenzjali għas-sħubija fl-UE.
* Dan l-isem huwa mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet dwar l-istatus, u huwa konformi mal-UNSCR 1244/1999 u l-Opinjoni tal-QIĠ dwar id-dikjarazzjoni tal-indipendenza tal-Kosovo.

Tali Żona ta' Kummerċ Ħieles Approfondita u Komprensiva hija marbuta mal-proċess usa' tal-approssimazzjoni leġiżlattiva. Is-suġġett tal-akkwist pubbliku huwa ta' importanza partikolari f'dan il-kuntest: it-tliet pajjiżi qablu li jimplimentaw, f'ċertu perjodu ta' tranżizzjoni u skont skeda ddettaljata, kważi l-leġiżlazzjoni kollha tal-UE dwar l-akkwist pubbliku, daqslikieku kienu parti mill-UE. Fl-aħħar mill-aħħar, għalhekk, il-leġiżlazzjoni tat-tliet pajjiżi dwar l-akkwist tal-utilitajiet se tkun ibbażata fuq l-istandards stabbiliti mid-Direttiva 2014/25/UE.

3.4.2. L-Armenja

Ir-relazzjonijiet kummerċjali bilaterali bejn l-UE u l-Armenja huma regolati minn Ftehim ta' Sħubija Komprensiv u Msaħħaħ. In-negozjati għall-ftehim tlestew fi Frar 2017. Dan ġie applikat b'mod provviżorju minn Ġunju 2018. Il-ftehim il-ġdid jissostitwixxi l-Ftehim ta' Sħubija u Kooperazzjoni tal-1999.

Peress li l-Armenja diġà pprovdiet kopertura komprensiva ħafna skont il-GPA, l-unika karatteristika addizzjonali tal-kapitolu bilaterali hija li tipprovdi kjarifika dwar il-kopertura tal-konċessjonijiet tax-xogħlijiet. Dan japplika għall-entitajiet kollha koperti, inklużi l-forniturі ta' servizzi.

3.5. Ftehimiet oħrajn tal-UE mal-impenji tal-akkwisti pubbliċi

3.5.1. Il-Komunità Andina (il-Kolombja, il-Perù, l-Ekwador)

L-UE għandha ftehim kummerċjali komprensiv mal-Kolombja u mal-Perù, li ilu jiġi applikat b'mod provviżorju mal-Perù mill-1 ta' Marzu 2013, u mal-Kolombja mill-1 ta' Awwissu 2013.

Il-Protokoll ta' Adeżjoni għall-Ekwador ġie ffirmat f'Novembru 2016 u ġie applikat b'mod provviżorju mill-1 ta' Jannar 2017.

Fir-rigward tal-utilitajiet, fl-Anness tal-ftehim kummerċjali dwar "entitajiet oħra", il-Perù offra kopertura ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tal-enerġija, l-ilma, l-ajruporti u s-servizzi tal-posta, għal akkwist ogħla mil-limiti li huma identiċi għall-entitajiet li joperaw fis-setturi tal-utilitajiet, kif offrut mill-UE.

Il-Kolombja elenkat l-entitajiet tal-akkwist fil-livell ċentrali u rrevediet il-kopertura ta' entitajiet fil-livell subċentrali (id-Deċiżjoni tal-Kumitat tal-Kummerċ 1/2017) u, fl-Anness "entitajiet oħra", elenkat għadd ta' entitajiet indipendenti li joperaw f'diversi oqsma. L-UE esprimiet tħassib billi l-forniturі tal-UE ma jingħatawx trattament nazzjonali f'xi kuntratti ta' akkwisti pubbliċi fil-livell subċentrali, b'mod partikolari fil-qasam tal-utilitajiet. Għaddejjin diskussjonijiet tekniċi bil-għan li tinstab soluzzjoni li tista' tiġi miftiehma b'mod reċiproku[21].

Fl-Anness għall-Protokoll ta' Adeżjoni tiegħu, l-Ekwador joffri kopertura ta' akkwist minn għadd ta' impriżi pubbliċi li joperaw fis-setturi tal-enerġija, tat-telekomunikazzjoni, tas-servizzi tal-posta, it-trasport (inklużi l-ferroviji), l-ilma u d-drenaġġ.

3.5.2. Il-Kanada

[21] Ir-Rapport dwar l-Implimentazzjoni tal-ftehimiet kummerċjali tal-UE tat-12 ta' Novembru 2020 u d-Dokument ta' Ħidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja r-rapport, disponibbli fuq: https://trade.ec.europa.eu

Il-ftehim kummerċjali l-ġdid bejn l-UE u l-Kanada ("CETA") daħal f'applikazzjoni provviżorja fil-21 ta' Settembru 2017. Il-kapitolu dwar l-akkwisti fih impenji importanti ġodda għall-aċċess għas-suq għaż-żewġ naħat.

Fis-setturi tal-utilitajiet, il-biċċa l-kbira tal-forniturі tal-utilitajiet tal-istat fil-Kanada joperaw bħala "Korporazzjonijiet tal-Kuruna", jiġifieri intraprizi tal-Istat li joperaw b'mod distakkat mill-gvern. Bl-impenn tal-akkwist ta' ħafna minn dawn il-Korporazzjonijiet tal-Kuruna, is-CETA jimmarka pass storiku 'l quddiem biex jipprovdi lill-offerenti tal-UE aċċess mhux diskriminatorju għall-akkwist ta' forniturі Kanadiżi tal-elettriku, trasport bil-ferrovija u bil-passaġġi fuq l-ilma, trasport lokali, ilma għax-xorb u produzzjoni, distribuzzjoni u provvista tal-gass. Lista ddettaljata tal-entitajiet Kanadiżi kkonċernati tinsab fl-Annessi 19-1 sa 19-3 għas-CETA.

3.5.3. L-Amerika Ċentrali

L-UE u l-Amerika Ċentrali ffirmaw ftehim ta' assoċjazzjoni; il-pilastru tal-kummerċ tiegħu ilu jiġi applikat b'mod provviżorju mill-1 ta' Awwissu 2013 għall-Honduras, għan-Nikaragwa u għall-Panama, mill-1 ta' Ottubru 2013 għall-Costa Rica u għas-Salvador u mill-1 ta' Diċembru 2013 għall-Gwatemala.

Fis-setturi tal-utilitajiet, l-impenji li ġejjin dwar l-aċċess għas-suq huma rilevanti:

- Il-Costa Rica kopriet l-entitajiet fis-setturi tat-trasport, l-enerġija, l-ilma u l-elettriku;
- Il-Gwatemala kopriet l-entitajiet fis-setturi tat-telekomunikazzjoni u l-portijiet;
- In-Nikaragwa kopriet l-entitajiet fis-setturi tal-posta, l-enerġija, l-ilma u d-drenaġġ;
- Il-Panama kopriet l-entitajiet fis-setturi tal-elettriku, it-trasport, l-ilma u d-drenaġġ;
- Il-Honduras kopra awtorità tal-port.

3.5.4. L-Iraq

Il-Ftehim ta' Sħubija u Kooperazzjoni bejn l-UE u l-Iraq ilu jiġi applikat b'mod provviżorju mill-1 ta' Awwissu 2012. Fis-setturi tal-utilitajiet, l-Iraq jirrifletti l-impenji tal-UE għall-ilma, l-elettriku, it-trasport u l-enerġija.

3.5.5. Il-Ġappun

Il-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika (FSE) bejn l-UE u l-Ġappun daħal fis-seħħ fl-1 ta' Frar 2019. Għall-akkwist pubbliku, l-UE kisbet aċċess aħjar għall-kuntratti li saru għall-offerti fil-Ġappun kemm mill-gvern ċentrali kif ukoll mill-gvernijiet reġjonali u lokali. Għall-utilitajiet, it-titjib li ġej huwa notevoli:

Ferroviji: Waħda mill-prijoritajiet tal-UE fin-negozjati kienet li jiġi żgurat aċċess akbar għas-suq Ġappuniż għat-tagħmir u għall-infrastruttura tal-ferroviji. Il-Ġappun, fil-biċċa l-kbira, qabel li joffri dan billi jagħti aċċess b'mod espliċitu għall-akkwisti ta' prodotti u servizzi għas-sikurezza operazzjonali tat-trasport tal-passiġġieri. Mill-1 ta' Frar 2020, l-hekk imsejħa Klawsola tas-Sikurezza Operazzjonali fil-GPA, filwaqt li tibqa' fis-seħħ, ma tapplikax għall-offerenti tal-UE, peress li dawn l-offerenti jistgħu jiddependu fuq il-ftehim bilaterali.

Il-Ġappun qabel ukoll dwar skambju ta' ittri dwar il-ferroviji, li jankra l-kooperazzjoni attwali bejn iż-żewġ naħat dwar il-ferroviji mal-FTA. Din il-kooperazzjoni tinkludi d-"Djalogu Industrijali dwar il-Ferroviji" u l-"Grupp ta' Esperti Tekniċi dwar il-Ferroviji".

Fir-rigward ta' utilitajiet oħrajn, il-Ġappun qabel li jiftaħ offerti għall-offerenti tal-UE għad-distribuzzjoni tal-elettriku (29 entità). Barra minn hekk, il-Ġappun qabel li jagħti lill-forniturі tal-UE aċċess mhux diskriminatorju għas-swieq tal-akkwisti ta' 48 belt ta' madwar 300 000 abitant. Dawn il-

bliet jirrappreżentaw bejn wieħed u ieħor 15 % tal-popolazzjoni Ġappuniża. Dan huwa importanti fil-kuntest ta' dan ir-rapport, peress li l-biċċa l-kbira tal-utilitajiet fil-Ġappun jitmexxew fil-livell muniċipali.

3.5.6. Il-Każakistan

Il-Ftehim Imsaħħaħ ta' Sħubija u Kooperazzjoni bejn l-UE u l-Każakistan, iffirmat f'Diċembru 2015, applikat b'mod provviżorju mill-1 ta' Mejju 2016 u li ilu fis-seħħ mill-1 ta' Marzu 2020, huwa l-ewwel każ ta' ftehim kummerċjali mhux preferenzjali li jinkludi kapitolu komprensiv dwar l-akkwist pubbliku b'impenji reċiproċi dwar l-aċċess għas-suq. Dawn l-impenji dwar l-aċċess għas-suq ma jkoprux l-akkwist ta' utilitajiet fil-qasam kopert mid-Direttiva 2014/25/UE.

3.5.7. Il-Korea t'Isfel

L-UE u l-Korea għandhom relazzjoni fit-tul fl-akkwist pubbliku bħala Partijiet għall-GPA. Ir-relazzjoni ġiet ikkonfermata mill-ġdid billi ġew inkorporati l-biċċa l-kbira tar-regoli tal-GPA kif ukoll l-impenji tagħhom tal-GPA (inklużi l-emendi sussegwenti tagħhom) fl-FTA, li ilha tiġi applikata b'mod provviżorju minn Lulju 2011 (u ġiet formalment ratifikata f'Diċembru 2015). Minn Jannar 2016, il-GPA rivedut kien applikabbli bejn l-UE u l-Korea.

Fis-setturi tal-utilitajiet, il-Korea impenjat ruħha li tiftaħ għall-kumpaniji tal-UE l-akkwist ta' entitajiet li joperaw fis-setturi tal-enerġija, l-ilma, l-elettriku, it-trasport lokali u l-ferroviji, inklużi l-ferroviji b'veloċità għolja (mid-dħul fis-seħħ tal-GPA rivedut).

3.5.8. Singapore

L-UE u Singapore ffirmaw ftehim kummerċjali fid-19 ta' Ottubru 2018. Wara l-approvazzjoni tal-Parlament Ewropew fit-13 ta' Frar 2019, u d-deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-konklużjoni ta' dan il-ftehim fit-8 ta' Novembru 2019, l-FTA daħal fis-seħħ fil-21 ta' Novembru 2019. Bħala parti mill-ftehim kummerċjali, il-kapitolu dwar l-akkwist pubbliku fih dispożizzjonijiet tal-akkwisti bbażati fuq il-GPA. Singapore u l-UE huma Partijiet għall-GPA. Fil-ftehim kummerċjali, kemm l-UE kif ukoll Singapore marru lil hinn mill-impenji tagħhom tad-WTO dwar l-akkwisti pubbliċi.

Fir-rigward tal-utilitajiet, Singapore pprovda aktar opportunitajiet milli fil-GPA, minħabba li fetaħ l-akkwist għal ċerti utilitajiet bħall-enerġija (l-Awtorità tas-Suq tal-Enerġija) u inkluda entitajiet addizzjonali akkwirenti, pereżempju entitajiet pubbliċi li joperaw fl-ajruporti u s-setturi tat-trasport lokali.

3.5.9. Il-Vjetnam

L-Unjoni Ewropea u l-Vjetnam iffirmaw ftehim kummerċjali u ftehim dwar il-protezzjoni tal-investiment fit-30 ta' Ġunju 2019. Il-ftehim kummerċjali ġie konkluż mill-Kunsill fit-30 ta' Marzu 2020 u daħal fis-seħħ fl-1 ta' Awwissu 2020.

Il-ftehim jipprovdi opportunitajiet biex jiżdied il-kummerċ u jiġu appoġġati l-impjiegi u t-tkabbir fuq iż-żewġ naħat billi jinfetħu s-servizzi u s-swieq tal-akkwist pubbliku. Il-kumpaniji tal-UE se jkollhom aċċess aħjar għas-swieq tal-akkwist pubbliku Vjetnamiżi minn kumpaniji ta' kwalunkwe pajjiż ieħor. Il-kapitolu dwar l-akkwist pubbliku tal-ftehim kummerċjali fih dispożizzjonijiet tal-akkwist ibbażati fuq il-prinċipji tal-GPA dwar in-nondiskriminazzjoni, it-trasparenza u l-ġustizzja fil-proċeduri tal-akkwist.

Fir-rigward tal-kopertura tal-aċċess għas-suq fis-setturi tal-utilitajiet, fl-Anness tal-ftehim dwar "entitajiet oħra", il-Vjetnam jelenka 42 entità, inklużi entitajiet li joperaw fis-setturi tal-ferroviji (il-Ferroviji tal-Vjetnam) u tal-elettriku (l-Elettriku tal-Vjetnam). L-UE tipprovdi impenji reċiproċi lill-Vjetnam, u tiftaħ l-aċċess għal tnejn mis-setturi tal-utilitajiet li tkopri skont il-GPA: l-elettriku u l-ferroviji.

3.5.10. Ir-Renju Unit

Fl-24 ta' Diċembru 2020, l-Unjoni Ewropea u r-Renju Unit ikkonkludew Ftehim tal-Kummerċ u l-Kooperazzjoni (TCA)[22] li beda japplika b'mod provviżorju fl-1 ta' Jannar 2021.

Il-ftehim fih xi wħud mill-aktar dispożizzjonijiet ambizzjużi dwar l-akkwist pubbliku li qatt daħlet għalihom l-Unjoni Ewropea, li jmorru lil hinn mill-impenji skont il-GPA. Dan jipprevedi regoli dwar l-użu ta' mezzi elettroniċi fl-akkwist, il-pubblikazzjoni elettronika ta' avviżi, kunsiderazzjonijiet ambjentali, soċjali u dawk relatati max-xogħol, u proċeduri ta' reviżjoni domestiċi. L-Unjoni Ewropea u r-Renju Unit estendew il-kopertura reċiproka tagħhom għall-aċċess għas-suq lil hinn mill-GPA billi żiedu: is-settur tad-distribuzzjoni tal-gass u tas-sħana; l-utilitajiet privati bi drittijiet speċjali u esklużivi; u firxa ta' servizzi addizzjonali fis-setturi tal-ospitalità, it-telekomunikazzjoni, il-proprjetà immobbli, l-edukazzjoni u setturi oħrajn tan-negozju.

Il-Ftehim jipprevedi wkoll in-nondiskriminazzjoni tal-kumpaniji tal-UE stabbiliti fir-Renju Unit (u viċi versa) għal kwalunkwe akkwist (jiġifieri inkluż akkwist taħt il-limiti tal-GPA/TCA u għal akkwist mhux kopert).

4. NEGOZJATI U FTEHIMIET BILATERALI LI GĦADDEJJIN BĦALISSA LI GĦADHOM MA ĠEWX IFFIRMATI

In-negozjati dwar il-ftehimiet kummerċjali, li kollha għandhom l-għan li jinkludu kapitoli dwar l-akkwisti pubbliċi, għadhom għaddejjin ma': l-Awstralja, l-Ażerbajġan, iċ-Ċili, l-Indoneżja, il-Kirgiżistan, New Zealand u l-Użbekistan.

L-UE u l-Mercosur laħqu ftehim fil-prinċipju (dwar il-parti kummerċjali tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni) fit-28 ta' Ġunju 2019. L-UE u l-Messiku laħqu ftehim fil-prinċipju fil-21 ta' April 2018, li kien ikkumplimentat mill-ftehim dwar l-akkwist pubbliku fil-livell subċentrali li ntlaħaq f'April 2020.

5. KONKLUŻJONIJIET

Għal ħafna snin, l-Unjoni Ewropea appoġġat il-ftuħ tas-swieq tal-akkwist permezz tat-tneħħija tal-ostakli.

F'dan il-kuntest, l-Unjoni Ewropea tkompli tappoġġa l-adeżjoni ta' membri ġodda mal-GPA, li jibqa' l-istrument kruċjali għall-ftuħ tas-swieq internazzjonali tal-akkwist taħt id-WTO. B'mod parallel, l-Unjoni Ewropea tkompli tinnegozja u timplimenta ftehimiet kummerċjali bilaterali u reġjonali ambizzjużi. Dawn l-isforzi fil-livelli multilaterali u bilaterali se jippermettu lill-impriżi tal-Unjoni jibbenefikaw minn aktar opportunitajiet, inkluż fis-setturi tal-utilitajiet, ibbażati fuq it-trasparenza, it-trattament nazzjonali u n-nondiskriminazzjoni.

[22] Il-Ftehim ta' Kummerċ u Kooperazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Komunità Ewropea tal-Enerġija Atomika, minn naħa, u r-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq, min-naħa l-oħra, ĠU L 444, 31.12.2020, p. 14.